

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 20 februari 2018
(OR. en)

5659/18

Interinstitutionellt ärende:
2018/0002 (NLE)

VISA 9
COEST 19
JAIEX 10

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende:	RÅDETS BESLUT om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i den gemensamma kommitté som inrättats enligt avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan om förenklat utfärdande av viseringar, med avseende på antagandet av gemensamma riktlinjer för genomförandet av det avtalet
---------	--

RÅDETS BESLUT (EU) 2018/...

av den

**om fastställande av den ståndpunkt som ska intas
på unionens vägnar i den gemensamma kommitté
som inrättats enligt avtalet mellan
Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan
om förenklat utfärdande av viseringar,
med avseende på antagandet av gemensamma riktlinjer
för genomförandet av det avtalet**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 77.2 a jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av rådets beslut 2014/242/EU av den 14 april 2014 om ingående av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan om förenklat utfärdande av viseringar¹,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

¹ EUT L 128, 30.4.2014, s. 47.

av följande skäl:

- (1) Genom artikel 12 i avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan om förenklat utfärdande av viseringar¹ (nedan kallat *avtalet*) inrättas en gemensam kommitté (nedan kallad *gemensamma kommittén*). I den artikeln föreskrivs särskilt att den gemensamma kommittén ska ha till uppgift att övervaka genomförandet av avtalet.
- (2) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009² fastställdes förfaranden och villkor för utfärdande av viseringar för transitering genom medlemsstaternas territorium eller för planerade vistelser på medlemsstaternas territorium på högst 90 dagar under en 180-dagarsperiod.
- (3) Gemensamma riktlinjer behövs för att säkerställa att medlemsstaternas diplomatiska och konsulära beskickningar genomför avtalet på ett enhetligt sätt och för att klargöra förhållandet mellan bestämmelserna i avtalet och de bestämmelser i de avtalsslutande parternas lagstiftning som fortsätter att vara tillämpliga i viseringsfrågor som inte omfattas av avtalet.
- (4) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma kommittén beträffande antagandet av gemensamma riktlinjer för genomförandet av avtalet.

¹ EUT L 128, 30.4.2014, s. 49.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (EUT L 243, 15.9.2009, s. 1).

- (5) Detta beslut utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Förenade kungariket inte deltar i enlighet med rådets beslut 2000/365/EG¹. Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Förenade kungariket.
- (6) Detta beslut utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG². Irland deltar därför inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.
- (7) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

¹ Rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 131, 1.6.2000, s. 43).

² Rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 64, 7.3.2002, s. 20).

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i den gemensamma kommitté som inrättats genom artikel 12 i avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan om förenklat utfärdande av viseringar, med avseende på antagandet av gemensamma riktlinjer för genomförandet av det avtalet ska grunda sig på det utkast till beslut av gemensamma kommittén som åtföljer detta beslut.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i

På rådets vägnar

Ordförande

UTKAST TILL

**BESLUT nr .../201... AV DEN GEMENSAMMA KOMMITTÉ
SOM INRÄTTATS GENOM AVTALET
MELLAN EUROPEISKA UNIONEN
OCH REPUBLIKEN AZERBAJDZJAN
OM FÖRENKLAT UTFÄRDANDE AV VISERINGAR**

av den

**med avseende på antagandet av gemensamma riktlinjer
för genomförandet av det avtalet**

GEMENSAMMA KOMMITTÉN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan om förenklat utfärdande av viseringar¹ (nedan kallat *avtalet*), särskilt artikel 12, och

¹ EUT L 128, 30.4.2014, s. 49.

av följande skäl:

Avtalet trädde i kraft den 1 september 2014.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De gemensamma riktlinjerna för genomförandet av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan om förenklat utfärdande av viseringar fastställs i bilagan till detta beslut.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i

På Europeiska unionens vägnar

På Republiken Azerbajdzjans vägnar

BILAGA

GEMENSAMMA RIKTLINJER
FÖR GENOMFÖRANDET AV
AVTALET MELLAN EUROPEISKA UNIONEN
OCH REPUBLIKEN AZERBAJDZJAN
OM FÖRENKLAT UTFÄRDANDE AV VISERINGAR

Syftet med avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan om förenklat utfärdande av viseringar (nedan kallat *avtalet*), som trädde i kraft den 1 september 2014, är att på grundval av ömsesidighet förenkla förfarandena för utfärdande av viseringar för vistelser på högst 90 dagar per 180-dagarsperiod för medborgare i unionen och i Republiken Azerbajdzjan.

Genom avtalet fastställs, på grundval av ömsesidighet, rättsligt bindande rättigheter och skyldigheter för att förenkla förfarandena för utfärdandet av viseringar för medborgare i unionen och i Republiken Azerbajdzjan.

Dessa riktlinjer, som antagits av den gemensamma kommitté som inrättats genom artikel 12 i avtalet (nedan kallad *gemensamma kommittén*), syftar till att säkerställa att beskickningar och konsulat i unionens medlemsstater (nedan kallade *medlemsstaterna*) och Republiken Azerbajdzjan genomför avtalet på ett harmoniserat sätt. Dessa riktlinjer utgör inte en del av avtalet och är därför inte rättsligt bindande. Det rekommenderas ändå starkt att diplomatisk och konsulär personal följer dem konsekvent vid genomförandet av avtalet.

Dessa riktlinjer är avsedda att uppdateras mot bakgrund av erfarenheter vid genomförandet av avtalet, vilket gemensamma kommittén ansvarar för.

I syfte att säkerställa att avtalet genomförs på ett kontinuerligt och harmoniserat sätt och i överensstämmelse med arbetsordningen för gemensamma kommittén för förenklade viseringsförfaranden enades parterna om att inleda informella kontakter under tiden mellan gemensamma kommitténs formella möten för att kunna behandla brådskande frågor. Detaljerade rapporter om dessa frågor och de informella kontakterna kommer att avges under nästa möte i gemensamma kommittén.

I. ALLMÄNNA FRÅGOR

1.1. Syfte och tillämpningsområde

I artikel 1 i avtalet fastställs följande: "Syftet med detta avtal är att på grundval av ömsesidighet förenkla utfärdandet av viseringar för vistelser på högst 90 dagar per 180-dagarsperiod för medborgare i Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan."

Avtalet är tillämpligt på medborgare i unionen och i Republiken Azerbajdzjan som ansöker om visering för kortare vistelse, oavsett vilket land de är bosatta i.

Avtalet är inte tillämpligt på statslösa personer som innehar ett uppehållstillstånd som har utfärdats av en medlemsstat eller av Republiken Azerbajdzjan. Reglerna i unionens viseringslagstiftning och nationell rätt i Republiken Azerbajdzjan tillämpas på den personkategorin.

1.2. Avtalets tillämpningsområde

I artikel 2 i avtalet fastställs följande:

- "1. De förenklingar i viseringsförfarandena som föreskrivs i detta avtal ska endast vara tillämpliga på medborgare i Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan i den mån dessa inte är undantagna från viseringsplikt genom lagar och förordningar i Republiken Azerbajdzjan, unionen eller medlemsstaterna, detta avtal eller andra internationella avtal.
2. Den nationella lagstiftningen i Republiken Azerbajdzjan eller i medlemsstaterna eller unionslagsrätten ska vara tillämplig på frågor som inte omfattas av bestämmelserna i detta avtal, såsom avslag på ansökan om visering, erkännande av resedokument, bevis för att det finns tillräckliga medel för uppehållet samt avvisnings- och utvisningsåtgärder."

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 10 i avtalet (som föreskriver ett undantag från viseringskravet för medborgare i unionen och i Republiken Azerbajdzjan som är innehavare av giltiga diplomatpass) inverkar avtalet inte på de befintliga bestämmelserna om viseringskrav och undantag från viseringskrav. Medlemsstaterna får till exempel i enlighet med artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 539/2001¹ föreskriva undantag från viseringskravet för vissa kategorier av personer, till exempel civila besättningsmedlemmar på luftfartyg och på fartyg.

¹ Rådets förordning (EG) nr 539/2001 av den 15 mars 2001 om fastställande av förteckningen över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav (EGT L 81, 21.3.2001, s. 1).

I det sammanhanget bör det tilläggas att i enlighet med artikel 21 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna¹ måste alla Schengenmedlemsstater erkänna viseringar för längre vistelse och uppehållstillstånd som de andra medlemsstaterna har utfärdat som giltiga för korta vistelser på varandras territorier. Alla Schengenmedlemsstater godtar uppehållstillstånd, D-viseringar och viseringar för kortare vistelser utfärdade av Schengenassocierade länder för inresa och kortare vistelser, och vice versa.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009² (nedan kallad *viseringskodexen*) är tillämplig på alla frågor som inte omfattas av avtalet, såsom fastställandet av vilken Schengenmedlemsstat som är ansvarig för att handlägga en viseringsansökan, skälen för avslag på en viseringsansökan, rätten att överklaga ett avslag eller den allmänna regeln om en personlig intervju med viseringssökanden och tillhandahållande av all relevant information i samband med viseringsansökan. Dessutom fortsätter Schengenbestämmelserna särskilt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399³ (dvs. nekad inresa i territoriet, bevis för att det finns tillräckliga medel för uppehälle etc.) och nationell rätt, i lämpliga fall att vara tillämpliga på frågor som inte omfattas av avtalet, såsom godkännande av resehandlingar, bevis för tillräckliga medel för uppehälle, nekad inresa till medlemsstaternas territorium samt avvisnings- och utvisningsåtgärder.

¹ EGT L 239, 22.9.2000, s. 19.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (EUT L 243, 15.9.2009, s. 1).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) (EUT L 77, 23.3.2016, s. 1).

Även om de villkor som anges i avtalet är uppfyllda, till exempel om den sökande har tillhandahållit handlingar som styrker syftet med resan för de kategorier som anges i artikel 4, kan utfärdande av visering fortfarande nekas om de villkor som anges i artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 (nedan kallad *kodeksen om Schengengränserna*) inte är uppfyllda, dvs. personen innehar inte en giltig resehandling, finns registrerad i Schengens informationssystem (SIS), anses utgöra en risk för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten osv.

Andra möjligheter till flexibilitet vid utfärdandet av viseringar som fastställs i viseringskodeksen fortsätter att gälla. Till exempel kan viseringar för flera inresor med en lång giltighetstid – upp till fem år – utfärdas till andra kategorier av personer än de som anges i artikel 5 i avtalet om villkoren i artikel 24 i viseringskodeksen är uppfyllda. Likaledes kommer bestämmelserna i artikel 16.5 och 16.6 i viseringskodeksen om sänkt eller inte uttagen viseringsavgift att fortsätta att vara tillämpliga.

När det gäller Republiken Azerbajdzjan är migrationskodexen¹ och andra motsvarande normativa rättsakter i Republiken Azerbajdzjan tillämpliga på alla frågor som inte omfattas av avtalet, såsom skälen för avslag på en viseringsansökan, rätten att överklaga ett avslag eller den allmänna regeln om en personlig intervju med den sökande och tillhandahållande av information som rör viseringsansökan, erkännande av resehandlingar, bevis för tillräckliga medel för uppehälle, nekad inresa till Republiken Azerbajdzjans territorium samt avvisnings- och utvisningsåtgärder.

Annan flexibilitet vid utfärdandet av viseringar som är förenliga med Republiken Azerbajdzjans nationella rätt fortsätter att gälla om de är förmånligare för den sökande. Till exempel kommer även fortsättningsvis bestämmelserna i artikel 17.2 i Republiken Azerbajdzjans lag om statliga avgifter som gör det möjligt att avstå från att ta ut viseringsavgift och i artikel 38 i Republiken Azerbajdzjans migrationskodex som möjliggör utfärdande av elektroniska viseringar fortsätta att vara tillämpliga.

Även om de villkor som anges i avtalet är uppfyllda, till exempel om handlingar som styrker syftet med resan för de kategorier som anges i artikel 4 tillhandahålls av den sökande, kan utfärdande av visering fortfarande nekas om de villkor som anges i artikel 36 i Republiken Azerbajdzjans migrationskodex (med undantag för dess punkt 36.1.7) inte är uppfyllda eller om det föreligger sådana omständigheter som förtecknas i artikel 16 i Republiken Azerbajdzjans migrationskodex.

¹ Republiken Azerbajdzjans migrationskodex antogs genom Republiken Azerbajdzjans lag nr 713-IVQ, den 2 juli 2013 och trädde i kraft i den 1 augusti 2013.

1.3. Typer av viseringar som omfattas av avtalet

I artikel 3 d i avtalet definieras *visering* på följande sätt: "ett tillstånd som har utfärdats av en medlemsstat eller Republiken Azerbajdzjan för transitering genom eller en planerad vistelse på högst 90 dagar under en 180-dagarsperiod inom medlemsstaternas eller Republiken Azerbajdzjans territorium."

De förenklade viseringsförfaranden som föreskrivs i avtalet är tillämpliga både på enhetliga viseringar giltiga för medlemsstaternas hela territorium och på viseringar med territoriellt begränsad giltighet.

De förenklade viseringsförfaranden som föreskrivs i avtalet är tillämpliga på alla typer av viseringar som fastställs i kapitel 5 i Republiken Azerbajdzjans migrationskodex.

1.4. Beräkning av den längd på vistelsen som medges enligt viseringen

I kodexen om Schengengränserna definieras begreppet kortare vistelse som en vistelse: "som inte varar mer än 90 dagar under en period på 180 dagar, vilket innebär att den period på 180 dagar som föregår varje dag av vistelsen ska beaktas".

Denna definition gäller även för viseringar för kortare vistelse utfärdade av Republiken Azerbajdzjan, i enlighet med avtalet.

Inresedagen ska räknas som den första dagen av vistelsen på medlemsstaternas territorium och utresedagen ska räknas som den sista dagen av vistelsen på medlemsstaternas territorium. Användningen av ordet "en" innebär att en "rörlig" 180-dagars referensperiod tillämpas, vilket betyder att man med utgångspunkt från varje given dag av vistelsen beaktar den senaste 180-dagarsperioden för att kontrollera om kravet på högst 90 av 180 dagar fortfarande är uppfyllt. Detta betyder att en bortavaro från medlemsstaternas territorium under en oavbruten period på 90 dagar ger rätt till en ny vistelse på upp till 90 dagar.

Ett verktyg som kan användas för att räkna ut de tillåtna perioderna för kortare vistelser enligt de nya bestämmelserna finns online: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

Ett exempel på beräkning av en vistelses längd på grundval av den nuvarande definitionen:

En person som innehar en visering för flera inresor med ett års giltighet (18 april 2014–18 april 2015) reser in för första gången den 19 april 2014 och stannar i tre dagar. Samma person reser sedan in igen den 18 juni 2014 och stannar i 86 dagar. Vilken är situationen de specifika datumen? När kommer personen att tillåtas resa in igen?

Den 11 september 2014: Under de senaste 180 dagarna (16 mars 2014–11 september 2014) hade personen stannat i tre dagar (19–21 april 2014) plus 86 dagar (18 juni 2014–11 september 2014) = 89 dagar = Inte längre än tillåtet. Personen får fortfarande stanna i högst en dag.

Fr.o.m. den 16 oktober 2014: Personen kan beviljas inresa för en vistelse på ytterligare tre dagar (den 16 oktober 2014 blir vistelsen den 19 april 2014 irrelevant, dvs. den ligger utanför 180-dagarsperioden), den 17 oktober 2014 blir vistelsen den 20 april 2014 irrelevant, dvs. den ligger utanför 180-dagarsperioden osv.).

Fr.o.m. den 15 december 2014: Personen kan beviljas inresa för en vistelse på ytterligare 86 dagar (den 15 december 2014 blir vistelsen den 18 juni 2014 irrelevant, (dvs. den ligger utanför 180-dagarsperioden), den 16 december 2014 blir vistelsen den 19 juni 2014 irrelevant osv.

- 1.5. Situationen för de medlemsstater som ännu inte tillämpar Schengenregelverket fullt ut, medlemsstater som inte deltar i unionens gemensamma viseringspolitik och associerade länder.

Medlemsstater som anslöt sig till unionen 2004 (Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien), 2007 (Bulgarien och Rumänien) och 2013 (Kroatien) är bundna av avtalet från och med dess ikraftträdande.

Bulgarien, Kroatien, Cypern och Rumänien genomför ännu inte Schengenregelverket fullt ut. De kommer att fortsätta att utfärda nationella viseringar med en giltighet som inskränker sig till deras nationella territorium. När dessa medlemsstater väl har genomfört Schengenregelverket fullt ut kommer de att tillämpa avtalet fullt ut.

Nationell rätt fortsätter att vara tillämplig på alla frågor som inte omfattas av avtalet fram till den dag då Schengenregelverket har genomförts fullt ut i dessa medlemsstater. Från och med den dagen ska Schengenbestämmelserna och/eller nationell rätt tillämpas på frågor som inte omfattas av avtalet.

Bulgarien, Kroatien, Cypern och Rumänien har rätt att för kortare vistelser på sina territorier erkänna uppehållstillstånd, D-viseringar och viseringar för kortare vistelser som utfärdats av alla Schengenmedlemsstater och de associerade länderna¹.

Enligt artikel 21 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna måste parter i den konventionen erkänna de viseringar för längre vistelse och uppehållstillstånd som de andra parterna har utfärdat såsom giltiga för kortare vistelse på sina territorier. De godtar uppehållstillstånd, D-viseringar och viseringar för kortare vistelse utfärdade av associerade länder för inresa och kortare vistelser, och vice versa.

Avtalet är inte tillämpligt på Danmark, Irland och Förenade kungariket, men innehåller gemensamma förklaringar om att det är önskvärt att dessa medlemsstater ingår bilaterala avtal med Republiken Azerbajdzjan om förenklade viseringsförfaranden.

Även om Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz är associerade till Schengen är de inte bundna av avtalet. Avtalet innehåller emellertid en gemensam förklaring om att det är önskvärt att dessa Schengenassocierade länder utan dröjsmål ingår bilaterala avtal om förenklade viseringsförfaranden med Republiken Azerbajdzjan.

¹ Europaparlamentets och rådets beslut nr 565/2014/EU av den 15 maj 2014 om en förenklad ordning för personkontroller vid de yttre gränserna på grundval av Bulgariens, Kroatiens, Cyperns och Rumäniens unilaterala erkännande av vissa handlingar såsom likställda med de egna nationella viseringarna för transitering genom dessa länders territorium eller planerade vistelser på deras territorium som inte överstiger 90 dagar under en 180-dagarsperiod och om upphävande av beslut 895/2006/EG och 582/2008/EG (EUT L 157, 27.5.2014, s. 23). På grund av avsaknad av diplomatiska förbindelser undantar Cypern för närvarande innehavare av azerbajdzjanska pass (förutom i fråga om diplomatpass) från bestämmelserna i beslut nr 565/2014/EU.

Avtalet om förenklat utfärdande av viseringar mellan Republiken Azerbajdzjans regering och Konungariket Norges regering undertecknades den 3 december 2013 och trädde i kraft den 1 juni 2015. Avtalet om förenklat utfärdande av viseringar mellan Republiken Azerbajdzjans regering och Schweiziska förbundsrådet undertecknades den 10 oktober 2016 och trädde i kraft i den 1 april 2017. Dessutom trädde avtalet mellan Republiken Azerbajdzjans regering och Furstendömet Liechtensteins regering om ömsesidig tillämpning av de bestämmelser som nämns i avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan om förenklat utfärdande av viseringar i kraft den 15 februari 2017.

1.6. Avtalet och bilaterala avtal

I artikel 13 i avtalet fastställs följande:

"Detta avtal ska från och med sitt ikraftträdande ha företräde framför bestämmelserna i alla bilaterala eller multilaterala avtal eller arrangemang som ingåtts mellan enskilda medlemsstater och Republiken Azerbajdzjan, i den mån bestämmelserna i de sistnämnda avtalen eller arrangemangen omfattar frågor som tas upp i detta avtal."

Från och med den dag då avtalet trädde i kraft upphörde bestämmelserna i gällande bilaterala avtal mellan medlemsstaterna och Republiken Azerbajdzjan om frågor som omfattas av avtalet att vara tillämpliga. I enlighet med unionsrätten måste medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att undanröja oförenligheter mellan sina bilaterala avtal och avtalet.

Om en medlemsstat har ingått ett bilateralt avtal eller arrangemang med Republiken Azerbajdzjan om frågor som inte omfattas av avtalet, till exempel om undantag från viseringskravet för innehavare av tjänstepass, ska detta undantag fortsätta att tillämpas efter avtalets ikraftträdande.

Följande medlemsstater har ett bilateralt avtal med Republiken Azerbajdzjan om undantag från viseringskravet för innehavare av tjänstepass: Österrike, Bulgarien, Kroatien, Ungern, Italien, Portugal, Rumänien, Slovenien, Lettland och Slovakien¹.

Det undantag från viseringskravet för innehavare av tjänstepass som beviljats av en medlemsstat är tillämpligt endast för resor på den medlemsstatens territorium och inte för resor till andra Schengenmedlemsstater.

II. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

2.1. Bestämmelser som är tillämpliga på alla viseringssökande

Det erinras om att de förenklade förfaranden som anges nedan avseende handläggningsavgiften, handläggningstiden för viseringsansökningar, avresa i händelse av förlorade eller stulna dokument, och förlängning av visering under exceptionella omständigheter, är tillämpliga på alla viseringssökande och viseringsinnehavare som är medborgare i Republiken Azerbajdzjan eller i medlemsstater som är bundna av avtalet, däribland turister.

¹ Undantag från viseringskravet i enlighet med artikel 4.1 i förordning (EG) nr 539/2001.

2.1.1. Avgifter för handläggning av viseringsansökningar

I artikel 6.1 i avtalet fastställs följande:

"1. Avgiften för handläggningen av viseringsansökningar ska uppgå till 35 EUR."

Enligt artikel 6.1 i avtalet är avgiften för handläggning av en viseringsansökan 35 EUR. Denna avgift gäller alla viseringssökande som är medborgare i Republiken Azerbajdzjan eller i unionen (även turister) och avser visering för kortare vistelser, oavsett antalet inresor.

I artikel 6.2 i avtalet fastställs följande:

"2. Utan att tillämpningen av punkt 3 påverkas, får avgifter för handläggning av viseringsansökningar inte tas ut för följande kategorier av personer:

- a) Nära släktingar – makar, barn (även adopterade), föräldrar (även förmyndare), mor- och farföräldrar och barnbarn – som besöker medborgare i Europeiska unionen som är lagligen bosatta i Republiken Azerbajdzjan eller medborgare i Republiken Azerbajdzjan som är lagligen bosatta i medlemsstaterna, eller EU-medborgare som är bosatta inom den medlemsstats territorium där de är medborgare eller medborgare i Republiken Azerbajdzjan som är bosatta i Azerbajdzjan.

- b) Medlemmar i officiella delegationer, inbegripet ständiga medlemmar av sådana organisationer som, efter en offentlig inbjudan riktad till medlemsstaterna, Europeiska unionen eller Republiken Azerbajdzjan, ska delta i officiella möten, samråd, förhandlingar eller utbytesprogram, eller i evenemang som av mellanstatliga organisationer anordnas inom Republiken Azerbajdzjans eller en av medlemsstaternas territorium.
- c) Elever, studenter, forskarstuderande och medföljande lärare som reser i studie- eller utbildningssyfte, även inom ramen för utbytesprogram och annan skolrelaterad verksamhet.
- d) Funktionshindrade personer och personer som vid behov medföljer dem."

För att bli befriad från viseringsavgiften måste bevis på att båda viseringssökandena ingår i denna kategori läggas fram. Om den viseringssökandes funktionshinder är uppenbart (t.ex. personen är blind eller saknar en arm eller ett ben) räcker en visuell bekräftelse på konsulatet.

I berättigade fall kan viseringsansökan lämnas in av en representant eller förmyndaren för den funktionshindrade personen.

- "e) Deltagare i internationella idrottsevenemang och medföljande personal. (Obs! Supportrar kommer inte att anses som medföljande personal.)

- f) Personer som deltar i vetenskapliga, kulturella och konstnärliga verksamheter, inklusive utbytesprogram som anordnas av universitet och andra.
- g) Personer som har uppvisat dokument vilka styrker att de måste företa sin resa av humanitära skäl, vilket inbegriper brådskande medicinsk behandling varvid också en medföljande person ska befrias från avgifterna, eller för att närvara vid en nära anhörigs begravning eller för att besöka en nära anhörig som är allvarligt sjuk.
- h) Företrädare för organisationer i det civila samhället som reser i syfte att delta i utbildning, seminarier eller konferenser, även inom ramen för utbytesprogram."

För att bli befriad från viseringsavgiften måste viseringssökande i denna kategori lägga fram bevis på att de är medlemmar i en organisation i det civila samhället eller en ideell organisation registrerad i en medlemsstat eller i Republiken Azerbajdzjan, se artikel 4 i avtalet.

"i) Pensionärer."

För att bli befriad från viseringsavgiften måste viseringssökande i denna kategori bevisa att de är pensionärer. De är inte berättigade till befrielse om syftet med resan är avlönad verksamhet.

"j) Barn under 12 år.

k) Journalister och medföljande teknisk personal."

För att bli befriad från viseringsavgiften måste viseringssökande i denna kategori lägga fram bevis på att de är medlemmar i en yrkesorganisation för journalister eller en medieorganisation, se artikel 4 i avtalet.

När det gäller medlemsstater tas ingen avgift ut för ovannämnda kategorier av personer. I enlighet med artikel 16.4 i viseringskodexen tas avgiften inte heller ut för följande kategorier av personer:

- Forskare från tredjeland som reser inom Europeiska unionen i syfte att bedriva vetenskaplig forskning i enlighet med definitionen i Europaparlamentets och rådets rekommendation 2005/761/EG¹.
- Företrädare för ideella organisationer, som är 25 år eller yngre, som deltar i seminarier, konferenser, idrottsevenemang, kulturella evenemang eller utbildningsarrangemang som anordnats av ideella organisationer.

I artikel 16.6 i viseringskodexen fastställs följande:

- "6. Det är tillåtet att i enskilda fall avstå från att ta ut viseringsavgiften eller sänka den om en sådan åtgärd syftar till att främja kultur- eller idrottsintressen, utrikespolitiska, utvecklingspolitiska och andra väsentliga allmänintressen eller av humanitära skäl."

¹ Europaparlamentets och rådets rekommendation 2005/761/EG av den 28 september 2005 om att underlätta medlemsstaternas utfärdande av enhetliga viseringar för kortare vistelse till forskare från tredjeländer vilka reser inom gemenskapen i syfte att bedriva forskning (EUT L 289, 3.11.2005, s. 23).

I artikel 16.7 i viseringskodexen fastställs att viseringsavgiften ska tas ut i euro, i den nationella valutan i tredjelandet eller i den valuta som vanligen används i det tredjeland där ansökan lämnas in, och den ska inte vara återbetalningsbar utom i de fall där ansökan inte anses möjlig att ta upp till prövning eller när konsulatet inte är behörigt.

För att undvika avvikelser som skulle kunna leda till viseringsshopping bör medlemsstaternas beskickningar och konsulat i Republiken Azerbajdzjan bemöda sig om att säkerställa att viseringsavgifterna är likartade för alla azerbajdzjanska viseringssökande när de tas ut i utländsk valuta.

I Republiken Azerbajdzjan tas på liknande sätt ingen avgift ut i enlighet med artikel 17.2 i Republiken Azerbajdzjans lag om statliga avgifter för följande kategorier av utlänningar:

- Ledamöter av statliga delegationer och tjänstemän.
- Företrädare för internationella humanitära organisationer i Republiken Azerbajdzjan.
- Personer som studerar eller arbetar i pedagogisk verksamhet genom statliga program.
- Personer som reser för försvarsändamål.

Viseringssökande från unionen och Republiken Azerbajdzjan ska erhålla ett kvitto på att avgiften är betald.

I artikel 6.3 i avtalet fastställs följande:

"3. Om en medlemsstat samarbetar med en extern tjänsteleverantör i syfte att utfärda viseringar får leverantören ta ut en serviceavgift. Avgiften ska stå i proportion till den externa tjänsteleverantörens kostnader för att utföra sina uppgifter och ska inte vara högre än 30 EUR. Medlemsstaterna och Republiken Azerbajdzjan ska se till att möjligheten för samtliga sökande att lämna in sina ansökningar direkt på konsulaten kvarstår.

För unionens del ska den externa tjänsteleverantören bedriva sin verksamhet i enlighet med viseringskodexen och med fullt iakttagande av Republiken Azerbajdzjans lagstiftning.

För Republiken Azerbajdzjans del ska den externa tjänsteleverantören bedriva sin verksamhet i enlighet med Republiken Azerbajdzjans lagstiftning och EU-medlemsstaternas lagstiftning."

I artikel 43 i viseringskodexen ges mer detaljerad information om samarbete med externa tjänsteleverantörer och deras uppgifter.

2.1.2. Handläggningstiden för viseringsansökningar

I artikel 7 i avtalet fastställs följande:

- "1. Medlemsstaternas och Republiken Azerbajdzjans diplomatiska och konsulära ombud ska fatta ett beslut med anledning av en ansökan om utfärdande av en visering inom tio kalenderdagar från dagen för mottagandet av ansökan och de handlingar som krävs för utfärdande av viseringen.
2. Tidsfristen för att fatta ett beslut med anledning av en viseringsansökan får förlängas upp till 30 kalenderdagar i enskilda fall, särskilt när det krävs en ytterligare prövning av ansökan.
3. Tidsfristen för att fatta beslut om en viseringsansökan får i brådskande fall förkortas till två arbetsdagar eller ännu kortare tid."

Beslut om viseringsansökningar ska i princip fattas inom tio kalenderdagar från inlämningsdagen för en godtagbar viseringsansökan.

Denna tidsfrist får förlängas upp till 30 kalenderdagar i enskilda fall, särskilt när det krävs en ytterligare prövning av ansökan eller, när det gäller representation, vid samråd med myndigheterna i den representerade medlemsstaten.

Dessa tidsfrister börjar löpa först när viseringsansökan är fullständig, dvs. från och med den dag då viseringsansökan och styrkande handlingar har mottagits.

För de beskickningar och konsulat som har ett system för tidsbeställning ska väntetiden för att få tid för besök i princip inte tas med i handläggningstiden. De allmänna regler som fastställs i artikel 9 i viseringskodexen och i Republiken Azerbajdzjans migrationskodex gäller både för denna fråga och för de andra praktiska arrangemangen för inlämnande av en viseringsansökan.

I artikel 7.3 i avtalet fastställs följande:

"Om de sökande måste beställa tid för ett besök för att lämna in sin ansökan ska besöket i regel äga rum inom två veckor från den dag då besöket begärdes."

"I motiverade brådskande fall (där ansökan om visering inte kunde ha inlämnats tidigare på grund av skäl som viseringssökanden inte kunde ha förutsett) får konsulatet tillåta att sökande lämnar in ansökan utan avtalat besök, eller så ska tid för besök meddelas omedelbart."

Då besöket bokas ska eventuell brådskande som den sökande hänvisar till beaktas i enlighet med artikel 7.3 i avtalet. Beslutet om att förkorta tidsfristen för att fatta beslut om en viseringsansökan fattas av den konsulära tjänstemannen.

2.1.3. Att lämna landet i händelse av förlust eller stöld av identitetshandlingar

I artikel 8 i avtalet fastställs följande:

"Medborgare i Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan som har förlorat eller bestulits på sina identitetshandlingar under vistelsen inom Republiken Azerbajdzjans eller medlemsstaternas territorium får lämna Republiken Azerbajdzjans eller medlemsstaternas territorium på grundval av giltiga identitetshandlingar som berättigar till gränspassage utfärdade av medlemsstaternas eller Republiken Azerbajdzjans beskickningar eller konsulat utan någon visering eller annat tillstånd."

I händelse av förlust eller stöld av identitetshandlingar är giltiga identitetshandlingar som berättigar viseringsinnehavare till gränspassage och som utfärdats av beskickningar eller konsulat tillräckliga som grund för att lämna Republiken Azerbajdzjans territorium eller Schengenområdet. Världens myndigheter kan inte förvänta sig några ytterligare handlingar, tillstånd eller formaliteter från viseringsinnehavaren eller konsulatet.

2.1.4. Förlängning av visering vid exceptionella omständigheter

I artikel 9 i avtalet fastställs följande:

"Medborgare i Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan som inte kan lämna Republiken Azerbajdzjans eller medlemsstaternas territorium senast vid den tidpunkt som anges på deras viseringar på grund av force majeure ska få giltighetstiden för den utfärdade viseringen och/eller vistelsens längd förlängda utan kostnad i enlighet med den lagstiftning som tillämpas av den mottagande staten för den tidsperiod som behövs för att de ska kunna återvända till den stat där de har sin hemvist."

När det gäller förlängning av giltighetstiden för viseringen av motiverade personliga skäl där innehavaren av viseringen inte har möjlighet att lämna medlemsstatens territorium senast det datum som anges på viseringsmärket ska bestämmelserna i artikel 33 i viseringskodexen tillämpas i den mån de är förenliga med avtalet. Enligt avtalet förlängs viseringen emellertid kostnadsfritt om det föreligger force majeure eller humanitära skäl.

När det gäller Republiken Azerbajdzjan tillämpas migrationskodexen på frågor rörande förlängningen av den tillfälliga vistelsen för utlänningar i Republiken Azerbajdzjan.

Beslutet om förlängning av den tillfälliga vistelsen för utlänningar i Republiken Azerbajdzjan är en officiell handling som tillåter utlänningar att tillfälligt vistas i Republiken Azerbajdzjan.

Utlänningar som fått tillstånd att förlänga sin tillfälliga vistelse i Republiken Azerbajdzjan kan lämna landet via statsgränsövergångsställen genom att visa upp pass eller annat dokument som berättigar till gränspassage samt beslutet om förlängning av tillfällig vistelse.

2.2. Regler som gäller för vissa kategorier av viseringssökande

2.2.1. Handlingar som styrker syftet med resan

För de kategorier av personer som förtecknas i artikel 4.1 i avtalet ska endast de angivna handlingarna begäras för att styrka syftet med resan. Såsom fastställs i artikel 4.3 i avtalet ska ingen annan motivering, inbjudan eller validering gällande resans syfte krävas.

Detta innebär dock inte en befrielse från det allmänna kravet på ett personligt besök för inlämnande av viseringsansökan eller på att lämna in handlingar som styrker tillräckliga medel för uppehållet.

Om tvivel kvarstår i enskilda fall gällande äktheten hos den handling som styrker syftet med resan får den viseringssökande enligt artikel 21.8 i viseringskodexen och enligt Republiken Azerbajdzjans migrationskodex kallas till en ytterligare intervju på ambassaden och/eller konsulatet där sökanden kan utfrågas om det faktiska syftet med resan eller avsikten att återvända. I sådana enskilda fall kan kompletterande handlingar lämnas in frivilligt av den viseringssökande eller undantagsvis begäras av den konsulära tjänstemannen. Detta tillvägagångssätt får dock inte sättas i system och kommer att övervakas noga av gemensamma kommittén.

I princip ska originalet av den handling som krävs enligt artikel 4.1 i avtalet lämnas in tillsammans med viseringsansökan. Konsulatet kan dock påbörja handläggningen av en viseringsansökan på grundval av fax eller kopior av handlingen. Konsulatet kan dock begära originalet om det är fråga om en första viseringsansökan och ska begära originalet i enskilda fall om det råder tvivel.

För de kategorier av personer som inte nämns i artikel 4 i avtalet (till exempel turister) ska de allmänna reglerna om handlingar som styrker syftet med resan fortsätta att gälla. Samma sak gäller för handlingar som rör föräldrars samtycke till resor för barn under 18 år.

Schengenreglerna och nationell rätt ska tillämpas på frågor som inte omfattas av detta avtal, såsom godkännande av resehandlingar, garantier för återvändande och tillräckliga medel för uppehälle.

I artikel 4.1 i avtalet fastställs följande:

"1. För följande kategorier av medborgare i Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan är nedanstående dokument tillräckliga för att motivera syftet med resan till den andra partens territorium:

- a) För nära släktingar – makar, barn (även adopterade), föräldrar (även förmyndare), mor- och farföräldrar och barnbarn – som besöker medborgare i Europeiska unionen som är lagligen bosatta i Republiken Azerbajdzjan eller medborgare i Republiken Azerbajdzjan som är lagligen bosatta i medlemsstaterna, eller medborgare i Europeiska unionen som är bosatta inom den medlemsstats territorium där de är medborgare eller medborgare i Republiken Azerbajdzjan som är bosatta i Azerbajdzjan:

- En skriftlig ansökan från värdpersonen."

Att den inbjudande personens underskrift är äkta måste styrkas av den behöriga myndigheten i enlighet med den nationella lagstiftningen i bosättningslandet. Inbjudan bör valideras av behöriga myndigheter.

Denna bestämmelse är även tillämplig på anhöriga till personal vid beskickningar och konsulat som reser för att besöka sin familj i upp till 90 dagar på medlemsstaternas eller Republiken Azerbajdzjans territorium, med undantag för kravet på styrkande av bosättningsens laglighet och familjebandet.

- "b) Utan att tillämpningen av artikel 10 påverkas, för medlemmar i officiella delegationer, inbegripet ständiga medlemmar av sådana delegationer, som efter en offentlig inbjudan riktad till medlemsstaterna, Europeiska unionen eller Republiken Azerbajdzjan ska delta i officiella möten, samråd, förhandlingar eller utbytesprogram, eller i evenemang som av mellanstatliga organisationer anordnas inom Republiken Azerbajdzjans eller en av medlemsstaternas territorium:
- Ett brev utfärdat av en behörig myndighet i en medlemsstat eller i Republiken Azerbajdzjan, eller av en EU-institution som bekräftar att sökanden är medlem i en delegation som ska resa till den andra partens territorium för att delta vid ovannämnda evenemang, åtföljt av en kopia av den officiella inbjudan."

Den viseringssökandes namn måste anges i den skrivelse som utfärdas av den behöriga myndigheten som bekräftar att personen ingår i delegationen och reser till den andra partens territorium för att delta i det officiella mötet. Den viseringssökandes namn behöver inte anges i den officiella inbjudan att delta i mötet, även om det kan behövas i fall då den officiella inbjudan riktar sig till en viss person.

Denna bestämmelse ska tillämpas på alla medlemmar i officiella delegationer oavsett vilken typ av pass (tjänstepass eller vanligt pass) de innehar.

"c) För affärsfolk och företrädare för näringslivsorganisationer:

- En skriftlig inbjudan från en som värd agerande juridisk person eller ett företag, eller ett kontor eller en filial till dessa, statliga eller lokala myndigheter i Republiken Azerbajdzjan eller medlemsstaterna eller en kommitté som anordnar handels- och industriutställningar, konferenser och symposier vilka hålls inom Republiken Azerbajdzjans eller en medlemsstats territorium, som bekräftas av de behöriga myndigheterna i enlighet med nationell lagstiftning."

Utöver ovanstående utfärdar den nationella registreringsmyndigheten ett dokument som bekräftar att näringslivsorganisationen existerar.

"d) För chaufförer som utför internationella gods- och passagerartransporter mellan Republiken Azerbajdzjans och medlemsstaternas territorier i fordon registrerade i medlemsstaterna eller i Republiken Azerbajdzjan:

- En skriftlig inbjudan från det nationella företag eller den nationella sammanslutning för transportföretag i Republiken Azerbajdzjan eller de nationella sammanslutningar för transportföretag i medlemsstaterna som ansvarar för internationella vägtransporter med angivelse av resornas syfte, längd och frekvens."

Den sammanslutning som är behörig att utfärda en skriftlig inbjudan är den nationella sammanslutningen i chaufförens ursprungsland. Regionala eller andra nationella sammanslutningar i medlemsstaterna kan också utfärda en skriftlig inbjudan.

- "e) För elever, studenter, forskarstuderande och medföljande lärare som reser i studie- eller utbildningssyfte, inklusive inom ramen för utbytesprogram och annan skolrelaterad verksamhet:
- En skriftlig inbjudan eller ett intyg om inskrivning från universitetet, akademien, institutet, högskolan eller skolan som agerar värd eller studentkort eller intyg för de kurser som ska bevistas."

Studentkort godtas som styrkande handling för syftet med resan endast om det har utfärdats av det universitet, den högskola eller skola som agerar värd och där studierna eller utbildningen ska äga rum.

- "f) För personer som deltar i vetenskapliga, akademiska, kulturella och konstnärliga verksamheter, inklusive utbytesprogram som anordnas av universitet och andra:
- En skriftlig inbjudan från värdorganisationen att delta i dessa verksamheter.
- g) För journalister och medföljande teknisk personal:
- Ett intyg eller en annan handling som utfärdats av en yrkesorganisation eller sökandens arbetsgivare och styrker att den berörda personen är en kvalificerad journalist samt anger att syftet med resan är att utföra journalistiskt arbete eller som styrker att personen ingår i den medföljande tekniska personalen."

Denna kategori omfattar inte frilansande journalister och deras assistenter.

Ett intyg eller en annan handling som utfärdats av en yrkesorganisation för journalister eller viseringssökandens arbetsgivare som styrker att den viseringssökande är en kvalificerad journalist eller ingår i den medföljande tekniska personalen och som anger att syftet med resan är att utföra journalistiskt arbete eller assistera i sådant arbete måste uppvisas.

"h) För deltagare i internationella idrottsevenemang och medföljande personal:

- En skriftlig inbjudan från värdorganisationen, behöriga myndigheter, nationella idrottsförbund i medlemsstaterna eller Republiken Azerbajdzjan eller nationella olympiska kommittén i Republiken Azerbajdzjan eller de nationella olympiska kommittéerna i medlemsstaterna."

Förteckningen över medföljande personal vid internationella idrottsevenemang kommer att vara begränsad till dem som följer med idrottare i sin professionella kapacitet: tränare, massörer, managers, medicinsk personal och ordförande för idrottsföreningar. Supportrar ska alltså inte anses som medföljande personal.

"i) För deltagare i officiella utbytesprogram som anordnas av vänorter:

- En skriftlig inbjudan från förvaltningschefen eller borgmästaren i dessa orter."

Den förvaltningschef eller borgmästare på orten som är behörig att utfärda den skriftliga begäran är förvaltningschefen eller borgmästaren på den värdort eller trakt där vänortsverksamheten kommer att äga rum. Denna kategori omfattar endast officiell vänortsverksamhet.

"j) För personer som reser av medicinska skäl och för nödvändiga medföljande personer:

- Ett officiellt dokument från den medicinska inrättningen som bekräftar att det finns ett behov av läkarvård vid den inrättningen och av medföljande personer samt bevis för tillräckliga ekonomiska medel att betala läkarvården."

En handling från en medicinsk inrättning som bekräftar de tre kriterierna (behovet av läkarvård vid den inrättningen, behovet av medföljande personer och bevis för tillräckliga ekonomiska medel att betala läkarvården, t.ex. bevis på förskottsbetalning) måste lämnas in.

"k) För fria yrkesutövare som deltar i internationella utställningar, konferenser, symposier, seminarier eller andra liknande evenemang som anordnas inom Republiken Azerbajdzjans eller medlemsstaternas territorium:

- En skriftlig inbjudan från värdorganisationen som bekräftar att personen i fråga deltar i evenemanget.

l) För företrädare för organisationer i det civila samhället som reser i syfte att delta i utbildning, seminarier eller konferenser, bl.a. inom ramen för utbytesprogram:

- En skriftlig inbjudan från värdorganisationen, en bekräftelse på att personen företräder organisationen i det civila samhället samt ett intyg på inrättandet av organisationen i fråga från relevant register, som utfärdats av en statlig myndighet i enlighet med nationell lagstiftning."

En handling från organisationen i det civila samhället som bekräftar att den viseringssökande företräder organisationen måste uppvisas.

Individuella medlemmar i en organisation i det civila samhället medför inte i sig att personen omfattas av avtalet.

"m) För anhöriga som ska delta i begravningsceremonier:

- Ett officiellt dokument som bekräftar dödsfallet samt en bekräftelse på den sökandes släktband eller annat förhållande till den gravsatte.

n) För besök på militära och civila begravningsplatser:

- Ett officiellt dokument som bekräftar att graven finns och underhålls samt den sökandes släktband eller annat förhållande till den gravsatte."

I avtalet anges inte vilket lands myndigheter som ska utfärda ovannämnda officiella dokument: det land där graven finns eller det land där den person som vill besöka graven är bosatt. Det bör godtas att de behöriga myndigheterna i något av dessa länder kan utfärda ett sådant officiellt dokument.

Det ovannämnda officiella dokumentet som bekräftar att graven finns och underhålls samt viseringssökandens släktband eller annat förhållande till den gravsatte måste uppvisas.

Avtalet skapar inga nya ansvarsregler för de fysiska eller juridiska personer som utfärdat de skriftliga inbjudningarna. Unionsrätt och/eller respektive nationell rätt gäller vid falskt utfärdande av sådana inbjudningar.

2.2.2. Utfärdande av viseringar för flera inresor

I de fall där den viseringssökande ofta måste resa till medlemsstaternas eller Republiken Azerbajdzjans territorium kan en visering för kortare vistelser utfärdas för flera inresor, förutsatt att den sammanlagda längden av dessa besök inte överstiger 90 dagar per 180-dagarsperiod.

I artikel 5 i avtalet fastställs följande:

- "1. Medlemsstaternas och Republiken Azerbajdzjans diplomatiska eller konsulära ombud ska utfärda viseringar för flera inresor med en giltighetstid på upp till fem år till följande kategorier av medborgare:
- a) Makar, barn (även adopterade) som är under 21 år eller som är beroende av föräldrarna för sin försörjning och föräldrar (även förmyndare) som besöker medborgare i Europeiska unionen som är lagligen bosatta i Republiken Azerbajdzjan eller medborgare i Republiken Azerbajdzjan som är lagligen bosatta i medlemsstaterna, eller EU-medborgare som är bosatta inom den medlemsstats territorium där de är medborgare eller medborgare i Republiken Azerbajdzjan som är bosatta i Republiken Azerbajdzjan.

- b) Medlemmar i officiella delegationer som, efter en offentlig inbjudan riktad till medlemsstaterna, Europeiska unionen eller Republiken Azerbajdzjan, ska delta i möten, samråd, förhandlingar eller utbytesprogram, eller i evenemang som av mellanstatliga organisationer anordnas inom Republiken Azerbajdzjans eller en av medlemsstaternas territorium.

Om behovet eller avsikten att resa ofta eller regelbundet uppenbart avser en kortare period, ska giltighetstiden för en visering för flera inresor, trots bestämmelserna i den första meningen, begränsas till perioden i fråga särskilt i följande fall:

- När, beträffande de personer som avses i led a, giltighetstiden för uppehållstillståndet för medborgare i Republiken Azerbajdzjan som är lagligen bosatta i en av medlemsstaterna eller unionsmedborgare som är lagligen bosatta i Republiken Azerbajdzjan är kortare än fem år.
- När, beträffande de personer som avses i led b, ämbetstiden för ständiga medlemmar av officiella delegationer

är kortare än fem år."

Med hänsyn till dessa personkategoriers yrkesmässiga ställning eller familjeband till en medborgare i Republiken Azerbajdzjan som är lagligen bosatt inom medlemsstaternas territorium, en unionsmedborgare som är lagligen bosatt inom Republiken Azerbajdzjans territorium, eller till en unionsmedborgare som är bosatt i en medlemsstat där denne är medborgare, är det motiverat att bevilja dem visering för flera inresor med en giltighetstid på fem år eller för en giltighetsperiod som motsvarar ämbetsperioden eller den lagliga bosättnings giltighetstid om denna understiger fem år.

Personer som omfattas av artikel 5.1 a i avtalet ska kunna styrka att värden är lagligen bosatt i en medlemsstat.

När det gäller personer som omfattas av artikel 5.1 b i avtalet ska en bekräftelse lämnas avseende deras yrkesmässiga ställning och längden på deras ämbetsperiod.

Denna bestämmelse är inte tillämplig på personer som omfattas av artikel 5.1 b i avtalet om de är undantagna från viseringskravet genom avtalet, dvs. om de innehar diplomatpass.

Om behovet eller avsikten att resa ofta eller regelbundet uppenbart avser en kortare tidsperiod ska giltighetstiden för viseringar för flera inresor dock begränsas till denna period.

- "2. Medlemsstaternas och Republiken Azerbajdzjans beskickningar och konsulat ska utfärda viseringar för flera inresor med en giltighetstid på ett år för följande kategorier av personer, förutsatt att dessa under det föregående året har erhållit minst en visering, som de har använt i enlighet med lagstiftningen om inresa till och vistelse inom den besökta statens territorium:
- a) Studenter och forskarstuderande som regelbundet reser i studie- eller utbildningssyfte, inbegripet inom ramen för utbytesprogram.
 - b) Journalister och medföljande teknisk personal.
 - c) Deltagare i officiella utbytesprogram som anordnas av vänorter.
 - d) Chaufförer som sköter internationella gods- och passagerartransporter mellan Republiken Azerbajdzjans och medlemsstaternas territorier i fordon registrerade i medlemsstaterna eller i Republiken Azerbajdzjan.
 - e) Personer som regelbundet måste resa av medicinska skäl och medföljande personer vilkas närvaro är nödvändig.
 - f) Utövare av fria yrken som deltar i internationella utställningar, konferenser, symposier, seminarier eller andra liknande evenemang och som regelbundet reser till Republiken Azerbajdzjan eller medlemsstaterna.

- g) Företrädare för organisationer i det civila samhället som regelbundet reser till Republiken Azerbajdzjan eller medlemsstaterna i syfte att delta i utbildning, seminarier eller konferenser, även inom ramen för utbytesprogram.
- h) Personer som regelbundet reser till Republiken Azerbajdzjan eller medlemsstaterna för att delta i vetenskapliga, kulturella och konstnärliga verksamheter, inklusive utbytesprogram som anordnas av universitet och andra.
- i) Deltagare i internationella idrottsevenemang och medföljande personal.
- j) Medlemmar i officiella delegationer som, efter en offentlig inbjudan riktad till medlemsstaterna, Europeiska unionen eller Republiken Azerbajdzjan, ska delta i möten, samråd, förhandlingar eller utbytesprogram, eller i evenemang som av mellanstatliga organisationer anordnas inom Republiken Azerbajdzjans eller en av medlemsstaternas territorium.
- k) Affärsfolk och företrädare för näringslivsorganisationer som regelbundet reser till Republiken Azerbajdzjan eller medlemsstaterna.

Om behovet eller avsikten att resa ofta eller regelbundet uppenbart avser en kortare period, ska giltighetstiden för en visering för flera inresor, trots bestämmelserna i den första meningen, begränsas till perioden i fråga."

I princip ska en visering för flera inresor med en giltighetstid på ett år utfärdas till viseringssökande i ovannämnda kategorier om den viseringssökande under det föregående året (12 månader) har erhållit minst en visering och har använt den i enlighet med lagstiftningen om inresa och vistelse i territoriet eller territorierna i den eller de besökta staterna (personen har exempelvis inte stannat för länge) och om det finns skäl att begära en visering för flera inresor.

I de fall där det inte är motiverat att utfärda en visering som gäller ett år, till exempel om utbytesprogrammet är kortare än ett år, eller om personen inte behöver resa under hela året, kommer viseringens giltighetstid att vara kortare än ett år, under förutsättning att de övriga kraven för utfärdande av visering är uppfyllda.

- "3. Medlemsstaternas och Republiken Azerbajdzjans beskickningar och konsulat ska utfärda viseringar för flera inresor med en giltighetstid på minst två år och högst fem år till de kategorier av personer som anges i punkt 2, förutsatt att dessa under de senaste två åren har använt ettåriga viseringar för flera inresor i enlighet med lagstiftningen om inresa till och vistelse inom den besökta statens territorium om inte behovet eller avsikten att resa ofta eller regelbundet uppenbart avser en kortare period, då giltighetstiden för en visering för flera inresor ska begränsas till den perioden.
4. Den sammanlagda vistelsen inom medlemsstaternas eller Republiken Azerbajdzjans territorium för de personer som avses i punkterna 1–3 får inte överstiga 90 dagar per 180-dagarsperiod."

En visering för flera inresor med en giltighetstid på minst två år och högst fem år ska utfärdas till de kategorier av viseringssökande som anges i artikel 5.2 i avtalet, förutsatt att de under de senaste två åren (24 månader) har använt de båda viseringarna för flera inresor med en giltighetstid på ett år i enlighet med lagstiftningen om inresa och vistelse i territoriet eller territorierna i den eller de besökta staterna och att skälen för att begära en visering för flera inresor fortfarande är giltiga. Det ska noteras att en visering med en giltighetstid på minst två år och högst fem år endast ska utfärdas om den viseringssökande har beviljats två viseringar med en giltighetstid på minst ett år under de föregående två åren (24 månader), och om den viseringssökande har använt dessa viseringar i enlighet med lagstiftningen om inresa och vistelse i territoriet eller territorierna i den eller de besökta staterna. Beskickningar och konsulat ska, på grundval av en bedömning av varje viseringsansökan, besluta om giltighetstiden för dessa viseringar, dvs. från två till fem år.

Det finns ingen skyldighet att utfärda en visering för flera inresor om viseringssökanden inte använt sig av den tidigare utfärdade viseringen.

2.2.3. Innehavare av diplomatpass

I artikel 10 i avtalet fastställs följande:

- "1. Medborgare i Europeiska unionen och Republiken Azerbajdzjan som innehar ett giltigt diplomatpass får resa in på, lämna och transitera genom medlemsstaternas eller Republiken Azerbajdzjans territorium utan viseringar.

2. De personer som avses i punkt 1 får vistas utan visering på Republiken Azerbajdzjans eller medlemsstaternas territorium under en period av högst 90 dagar per 180-dagarsperiod."

Förfarandena för utstationering av diplomater i medlemsstaterna omfattas inte av avtalet. Det vanliga ackrediteringsförfarandet gäller.

III. SAMARBETE RÖRANDE RESEHANDLINGAR

I en gemensam förklaring som fogats till avtalet enas parterna om att gemensamma kommittén bör utvärdera vilken effekt den säkerhetsnivå som tillämpas för respektive resehandling har på avtalets funktion. Därför är parterna överens om att regelbundet utbyta information om åtgärder som de vidtar för att undvika spridning av resehandlingar, utveckla de tekniska säkerhetsaspekterna för resehandlingar och beakta användaranpassningen i samband med utfärdandet av resehandlingar.

IV. STATISTIK

För att gemensamma kommittén ska kunna övervaka avtalets genomförande på ett effektivt sätt ska medlemsstaternas beskickningar och konsulat var sjätte månad lämna in statistik till kommissionen. Om möjligt ska statistiken innehålla, angivet per månad:

- Antalet avslag på viseringsansökningar.
- Antalet utfärdade viseringar för flera inresor.
- Giltighetstiden för utfärdade viseringar för flera inresor.
- Antalet viseringar som utfärdats avgiftsfritt.
